

WIJKKRANT

Uitgave van het Wijkcentrum
Staatsliedenbuurt en Hugo de Grootbuurt

JAARGANG 10, Nr. 4, Mei 1979

HUURBESCHERMING

Op dinsdag 24 april werden op het Binnenhof 135.000 handtekeningen, waarvan 70.000 uit Amsterdam, voor handhaving van de huurbescherming aangeboden. De delegatie van 200 mensen uit het hele land werd vergezeld door de 'uitgeklede huurder'.

TAALDRUKWERKPLAATS KRIJGT DE "VARA-KWARTJESPRIJS"

Uit de handen van de bekende TV-figuur 'Ome Willem' van de fillem mochten de kinderen van kleuterschool het Roodborstje en van de 4e klas van de Zaagmolenschool de prijs namens alle kinderen van de Staatsliedenbuurt in ontvangst nemen. De prijs die bestond uit een zak met 400 kwartjes en een grote stapel papier om op te

drukken wordt geregeld gegeven aan scholen of instellingen die iets bijzonders voor de jeugd doen. De taaldrukwerkplaats was erg blij dat de prijs in onze buurt terecht kwam omdat hierdoor het werk weer eens een extra stimulans krijgt.

Verder in dit nummer:

- Toekomst bedrijfsterreinen..... 2
- Kom op voor de buurt
- Buurtvergadering succes
- Vervuiling Staatsliedenbuurt..... 3
- Belangrijke adressen..... 4

LAATSTE BERICHTEN!! GOED NIEUWS ROND HET GEZONDHEIDSCENTRUM

Er is een belangrijke beslissing gevallen: B & W hebben het licht op groen gezet wat betreft de verdere ontwikkeling van plannen voor een gezondheidscentrum in onze buurten!

Daarbij hebben de wethouders van stadsontwikkeling en ruimtelijke ordening uitgesproken dat, als het terrein van de Prinsessekerk vrijkomt, er op die plek een gezondheidscentrum kan komen in combinatie met sociale woningbouw.

Ook Openbare Gezondheidszorg (O.G.Z.) heeft haar stem laten horen. Zij heeft erkend dat een gezondheidscentrum in deze wijk een heel zinnige zaak is en een vrijwel onmisbare voorziening in verband met de hier aanwezige problemen rond de stadsvernieuwing.

O.G.Z. verwacht dat er vanuit een gezondheidscentrum veel beter ingespeeld kan worden op die problemen.

En daarmee zijn wij het roerend eens. De kerk is echter nog niet leeg.

Integendeel, zoals u in de vorige wijkkrant

las speelt er zich nog heel wat leven in af en het vrijkomen van het terrein zal afhankelijk zijn van wat de kerkgemeente zelf voor toekomstplannen met de kerk heeft.

Al met al beschouwt de Stichting tot voorbereiding van het gezondheidscentrum (de werkers- en buurtgroep) de genoemde besluiten als een heel positief bericht voor onze buurten. Het is duidelijk een stap vooruit. De gemeentelijke instanties kunnen nu officieel meewerken aan de totstandkoming van het centrum. Werkers en buurtgroep kunnen bemoedigd verder met Al met al beschouwt de Stichting tot voorbereiding van het gezondheidscentrum (de werkers- en buurtgroep) de genoemde besluiten als een heel positief bericht voor onze buurten. Het is duidelijk een stap vooruit. De gemeentelijke instanties kunnen nu officieel meewerken aan de totstandkoming van het centrum. Werkers en buurtgroep kunnen bemoedigd verder met al het voorbereidend werk wat nog gedaan moet worden voor het centrum er staat.

Wilt u meehelpen? Wilt u reageren of heeft u vragen? Bel of schrijf dan naar het wijkcentrum (tel. 821133) of naar tel. 842381.

Met groeten van de buurtgroep gezondheidscentrum

AMSTERDAM NOG ALTIJD TEGEN DE NEUTRONENBOM

Nederlandse Vrouwen Beweging was ook aanwezig en tegen de N-bom

April 1979 is bijna al weer voorbij en zij was een goede maand voor de actie 'Stop de Neutronenbom - Stop de Kernwapenwedloop'. De eerste tien dagen van deze maand werden in diverse steden in het land bijeenkomsten georganiseerd naar aanleiding van het bezoek van een paar mensen van de Japanse vredesbeweging die al vijf en twintig jaar lang actie voert.

Vrijdag 20 april werd aan ambassades in Den Haag een verslag aangeboden van het vorig jaar gehouden internationale forum tegen de Neutronenbom; het was die dag één jaar geleden dat de meer dan één miljoen handtekeningen aan het parlement werden aangeboden.

Zaterdag 21 april ging de actie in Amsterdam 'vrolijk verder' met manifestaties in vijf delen van de stad. De werkgroep Staatslieden- Hugo de Grootbuurt had in samenwerking met Jordaan, Haarlemmerpoort-, Wetering- en Waterloopleinbuurt het initiatief genomen tot een happening op de Noordermarkt. De aldaar iedere zaterdag gehouden vogeltjesmarkt werd geleidelijk overgenomen door een toenemende bedrijvigheid van het opzetten van een podium en het inrichten van diverse kramen. Toen dat voltooid was, kwam het fanfarekorps 'Kin-

dergenoegen' aan na een tocht door de buurt, en kon het feest beginnen.

Op het podium speelde zich een zeer gevarieerd programma van muziek, zang en akrobatiek af.

Naarmate de middag vorderde ging de wind harder in de microfoons blazen en kreeg presentatrice Yoka Baretta het al kouder. Maar gelukkig was er permanent warme koffie of een verwarmende pannenkoek te krijgen. Het was ook mogelijk om wat extra kleding op de kop te tikken op de rommelmarkt.

Winkeliers uit de deelnemende buurten hadden prijzen beschikbaar gesteld voor de Tombola, die met drie trekkingen veel belangstelling trok.

Twee op het laatste moment uit het publiek gerekruteerde veilingmeesters wisten van de kunstveiling en sukses te maken, ondanks het feit dat de wind al veel mensen naar huis of elders had gedreven. Tenslotte was er ook ruime belangstelling voor de informatiestands van de werkgroepen Stop de Neutronenbom en het IKV. Mocht u niet in de gelegenheid zijn geweest dan kunt u op koninginnedag langskomen bij de stand die de samenwerkende werkgroepen ergens in het centrum zullen inrichten.

TOEKOMST BEDRIJFSTERREINEN

In de vorige wijkkrant is een overzicht gegeven van de bedrijfsterreinen, welke in onze buurt zijn gelegen. We telden in totaal 10 terreinen. Omdat de bijbehorende kaart in het vorige nummer onduidelijk is overgekomen, plaatsen we deze opnieuw.

1. strook langs de Van Reigersbergenstraat
2. strook langs de Gilles van Ledenbergstraat
3. langs de Buyskade bij de Visseringstraat
4. het voormalig gemeentelijk Entrepotdok langs de Kostverlorenvaart
5. strook langs de Anthonius Heinsiusstraat
6. strook tussen de Wittenstraat en de De Wittenkade
7. het gemeentelijk Waterleidingterrein aan de Van Hallstraat
8. het terrein van de Westergasfabriek
9. het terrein van de Centrale Markthallen
10. de omgeving van de Van Slingelandstraat en de Vredehofweg

HISTORIE

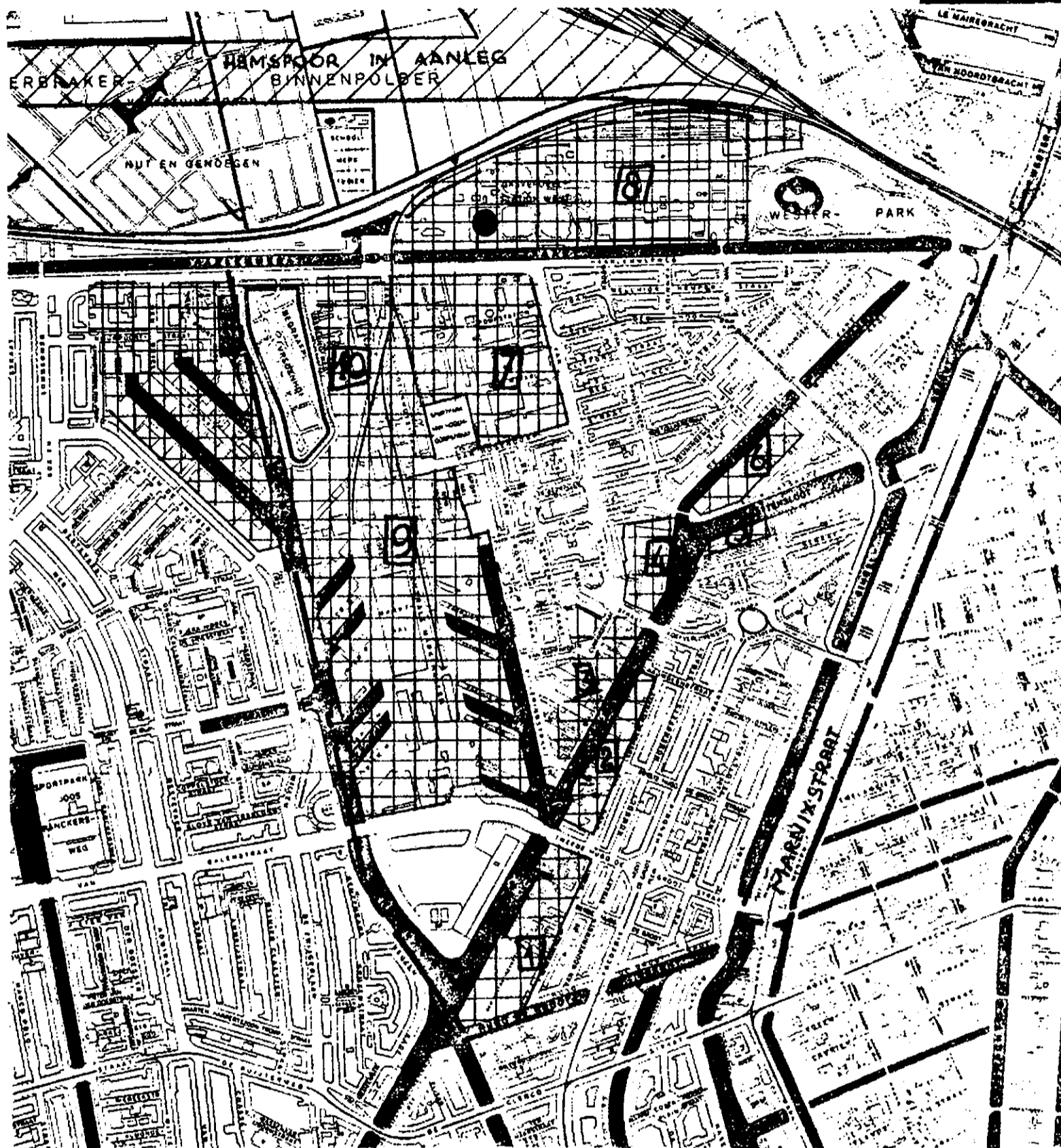
Men kan zich afvragen hoe het komt dat in onze buurt zoveel bedrijfsterreinen gelegen zijn. Een blik op de kaart maakt dit al snel duidelijk. De voornaamste oorzaak ligt in de aanwezigheid van een belangrijke vaarroute, de Kostverlorenvaart. Bijna alle bedrijven waren vroeger min of meer afhankelijk van het transport over water. Heel duidelijk is dit nog te herkennen aan de indeling van de Centrale Markthallen. Aan beide zijden begrensd door kanalen, elk weer voorzien van zijhaventjes, waarvan de meeste intussen al weer gedempt zijn. Oudere buurtbewoners zullen zich nog goed herinneren hoe een vloot van tot de nok geladen motorvletten elke dag deze haventjes aandeden. Als men er nu een foto van ziet, zou men aan een chinees havenbeeld denken. Toch is dit nog maar 40 jaar geleden. Nu is dit alles verleden tijd.

NIEUWE ONTWIKKELINGEN

Het merendeel van de transporten gaat tegenwoordig per vrachtauto. Dit geldt zowel voor de Centrale Markthallen als voor de overige bedrijfsterreinen. Maar niet alleen de wijze van transport is veranderd. Bij tal van bedrijven zijn ook intern nieuwe ontwikkelingen aan de gang. We noemen de voortgaande mechanisatie, de rationalisatie en de schaalvergroting. In toenemende mate ontstaan spanningen tussen de accommodaties en de behoeften. De vestigingsplaatsen zijn vaak inefficiënt, hebben gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden, slechte aan- en afvoerfaciliteiten. De situering temidden van een woonbuurt veroorzaakt in sommige gevallen hinder, lawaai, stank en verkeer alsmede beslag op de openbare ruimte. Vooral sterke bedrijven reageren op deze situatie door de buurt te verlaten. Een bekend voorbeeld is de Amsterdamse Chininefabriek welke 6 jaar geleden naar Maarssen verhuisde. Soms veroorzaken nieuwe ontwikkelingen een totale verandering van het gebruik van het terrein. We denken even weer aan de Centrale Markthallen. Van de oorspronkelijke opzet als groente- en fruitveiling is niets meer over. Er wordt niet meer geveild. De hal wordt gebruikt door grossiers als één grote supermarkt. Vele grootwinkelbedrijven maken geen gebruik meer van deze outillage, maar kopen rechtstreeks op veilingen in tuinbouwgebieden in of buiten Nederland. Hierdoor is ruimte vrijgekomen voor andere bedrijven.

OPROEP

Bezorgers voor de wijkkrant gevraagd.
Informatie:
Wijkcentrum: Van Hallstraat 81
tel. 821133.

HERBEZINNING

De genoemde ontwikkelingen geven kans aan een herordening, waarmee zowel de bedrijven als de buurtbewoners gediend kunnen zijn. Lang niet alle bedrijven kunnen, gezien hun aard en of hun financiële mogelijkheden naar de industrieterreinen aan de rand van de stad. Dit is ook niet nodig, mits de combinatie met de woonfunctie niet strijdig is. Wel zal gewaakt dienen te worden tegen vestiging van nieuwe bedrijven op de open gevallen plaatsen, welke qua karakter niet verenigbaar zijn met de woonfunctie. We denken hierbij o.a. aan het idee om op het terrein van de Centrale Markthallen een abattoir te stichten. Dergelijke bedrijven met veelal zwaar en intensief transport zijn onverenigbaar met woonfuncties vna de omliggende buurten.

WAT KUNNEN WE DOEN?

We willen en kunnen aan het slot van dit artikel u geen pasklare oplossing voorschieten. Er zal voor het verantwoordelijke gemeentebestuur over gedacht moeten worden, door de betrokken gemeentelijke instanties en door het bedrijfsleven. Maar ook de buurtbewoners zullen vanuit hun ervaring hierin mee moeten kunnen praten. Daarom herhalen we onze oproep, gedaan in de vorige wijkkrant, aan alle geïnteresseerde buurtbewoners om hierin mee te denken. Schrijft u eens aan het Wijkcentrum of kom persoonlijk uw kijk op deze zaken vertellen. Nadere inlichtingen kunt u krijgen bij Piet Vink.

SPEKULATIE EN LEEGSTAND

Het Anti-Spekulatie comité is nu al weer ruim een jaar actief tegen speculanten in de Hugo de Groot/Frederik Hendrikbuurt. De buurtbewoners die zich in het comité verenigd hebben, doen hun best om de speculatie terug te dringen. Ze vinden dat hun buurt een woonbuurt moet blijven. Dat betekent dat het geen jachtterrein van allerlei op winst beluste figuren moet zijn en dat de mogelijkheden, om in de buurt goed en betaalbaar te kunnen wonen, behouden moeten blijven. Horizontale verkoop is één van de woekermethodes om uit oude pandjes nog veel geld te kloppen. Het ASK houdt momenteel in de Van Oldenbarneveldtstraat nummer 25' en in de Fagelstraat 42' en huis bezet: woningen die groothuizenbezitter Doerga per etage wil verkopen. Door de nieuwe gemeentelijke verordening tegen horizontale verkoop lijkt in de toekomst deze vorm van speculatie veel moeilijker te worden, maar het is nog afwachten wat de heren eigenaren aan ontduikingsmogelijkheden kunnen vinden. Bovendien wordt alleen het krijgen van woonvergunningen voor horizontaal verkochte etages bemoeilijkt, maar de speculatie op zich is niet onmogelijk gemaakt. Wij blijven dan ook waakzaam en we vinden het hoog tijd dat nu ook de wet ver-

anderd wordt, zodat de speculatie werkelijk aangepast kan worden. Intussen heeft het comité z'n activiteiten uitgebreid. Naar aanleiding van vele telefoontjes van buurtbewoners en persoonlijke gesprekken in de buurt ontstond een lijst van 23 langdurig leegstaande woningen in slechts enkele straten - Gezien de schrijnende woningnood in onze stad - nu al 45.000 urgenten! - vinden wij dat een schandalige zaak. Deze lijst is aan het GDH gepresenteerd en inmiddels is een groot aantal daarvan nu verhuurd. Maar daarna is besloten om in een gedeelte van onze buurt systematisch de leegstand te gaan onderzoeken. Met het resultaat van dat onderzoekje zullen we naar de dienst herhuisvesting en de verantwoordelijke wethouder C. Wolfensperger gaan, om duidelijk te maken dat het zo niet langer kan. Leegstand hoort de gemeente bij te houden, om lege woningen te kunnen vorderen voor urgente woningzoekenden! We doen hierbij een beroep op u, om zoveel mogelijk medewerking en informatie te geven aan de leden van het comité. Contactadressen zijn: Hanna de Wit, Van Oldenbarneveldtstraat 21, 843738 Jan Oudhuis, Van Oldenbarneveldtstraat 96c Ido Weyers, Van Oldenbarneveldtstraat 11 - 845544. Voor financiële ondersteuning (héél erg graag) B 9606 t.n.v. M. Boetes, v. Oldenbarneveldtstraat 27.

KOM OP VOOR ONZE BUURT

Buurtvergadering was een succes

Op maandag 23 maart hebben het huurkomitee Hugo de Groot/Frederik Hendrikbuurg en het Anti Spekulatiekomitee een buurtvergadering georganiseerd in Buurthuis De Reiger. Ondanks het feit dat op die avond Holocaust op het scherm was, iets wat de organisatoren vergeten waren, waren er toch ruim 40 buurtbewoners aanwezig.

Veel aanwezigen hebben zich bereid verklaard de aties in de buurt daadwerkelijk te ondersteunen.

De vijf eisen die geformuleerd zijn, zijn de volgende

1. Strenger optreden tegen leegstand
De GDH-dienst leegstand moet een ander beleid gaan voeren.
2. Streng optreden tegen eigenaars die de leegstand niet op tijd of helemaal niet gemeld hebben

3. Eerder vorderen van langdurig leegstaande woningen

4. Vorderingsprocedure verbeteren, de vorderingscommissie moet vaker bij elkaar komen

5. Strengere controle bij woningen die ontruimd zijn voor renovatie. Bouw en Woning Toezicht dient er op toe te zien dat de renovatie ook werkelijk, snel en goed wordt uitgevoerd.

In de wijkkrant van juni zullen we wat verder op de achtergronden van deze eisen ingaan.

Wat betreft achterstallig onderhoud, wat nogal eens voorkomt in onze buurt, hebben we weer het advies: weiger de huurverhoging. Voor nadere informatie kunt u terecht bij de vele huursprekuren. Deze staan op pagina 4 bij de belangrijke adressen vermeld.

Bewoners-Komitee in actie voor de krakers in de Noord-Oost-Punt

Het bewoners-komitee Staatslieden- Hugo de Grootbuurt heeft een brief gestuurd aan het Kollege van B en W van Amsterdam. In deze brief vragen zij aandacht voor de op handen zijnde herhuisvestingsproblematiek van de illegale bewoners in de Van Beuningstraat. Begin 1980 moeten deze hun huizen ontruimen als gevolg van het opgang komen van de stadsvernieuwing in de Noord-Oost-Punt.

Geruime tijd geleden, toen het nu bestaande stedenbouwkundige plan nog de gehele ambtelijke molen moest doorlopen, zijn diverse gemeentelijke instanties betrokken geweest bij de ontruiming van de huizen van de toenmalige legale bewoners. Dit uiteraard onder protest van de betrokkenen en andere buurtbewoners, die deze zeer vroegtijdige ontruiming niet anders konden zien als nog een, voorlopig onnodige, verkleining van het woning-bestand van de Gemeente Amsterdam.

Daarnaast zou het lange wachten op 'n nieuwbouw de verkrotting van verpaupering van de buurt in de hand

werken. Ten gevolge van het ontbreken van concrete nieuwbouwplannen was het niet verwonderlijk dat de onklaar gemaakte woningen al snel opnieuw bewoond raakten. Jongeren, verjaagd uit andere saneringswijken en/of niet beantwoordend aan de normen van de Gemeentelijke Dienst Herhuisvesting, zagen hier een kans door het kraken van een woning hun huisvestingsnood tijdelijk op te lossen. Hoewel de overige buurtbewoners aanvankelijk niet gelukkig waren met hun komst, kan niet ontkend worden dat deze illegale bewoners een belangrijke faktor zijn in het leefbaar houden van de buurt, en de problemen van de middenstand van de buurt als gevolg van de terugloop van de bevolking, op zijn minst verminderd hebben.

Als begin 1980 met de sloop en de nieuwbouw begonnen gaat worden, zullen deze mensen moeten verdwijnen zodat ze opnieuw voor grote problemen komen te staan.

Het Bewoners-Komitee onderkent de positieve rol van de krakers in onze buurt en ondersteunt hun verzoek aan het Kollege van B en W voor een soepele herhuisvestingsregeling. Deze houdt in:

1. de afgifte van urgentiebewijzen met terugwerkende kracht;
2. huisvesting door de Gemeentelijke Dienst Herhuisvesting van allen die in het bezig zijn van een geldig urgentiebewijs en voldoen aan de overige voorwaarden gesteld door het G.D.H.;
3. Voor de overigen medewerking verlenen aan tijdelijke huisvesting elders, met een garantie voor een bepaalde minimumtijd en uitzicht op normale herhuisvesting door de G.D.H.

Voor verdere inlichtingen of deelname aan het Bewoners-Komitee kunt u zich wenden tot de sekretaris van het Komitee, de heer H. Swalef, telefoon 867649.

VERVUILING STAATSLIEDENBUURT

De milieugroep en het bewonerscomité zijn van mening dat de Staatsliedenbuurt ernstig aan het vervuilen is. Zij lijveren er al een paar jaar voor dat hier een eind aan komt. Zo hadden ze in 1977 een aantal gesprekken met de toenmalige wethouder voor gemeentebedrijven (Goekoop van de VVD). Deze beloofde meer straatvegers aan te stellen en meer was- en spoelbeurten te laten verrichten in de buurt. Ook zou er een betere controle plaats hebben op te vroeg of te laat neergezette vuilniszakken. Van deze beloften is weinig terechtgekomen. In februari van dit jaar bracht de milieugroep een bezoek aan de nieuwe wethouder (Wolffensperger van D'66). Sindsdien is er enige verbetering te constateren. Er wordt

veel vuil gestort op plaatsen waar vroeger containers stonden. Stadsreiniging veegt de straten onregelmatig en niet vaak genoeg. De grofvuilauto's laten erg veel vuil staan en vaak moet Stadsreiniging gebeld worden omdat op ophaaldagen veel zakken over het hoofd zijn gezien. In de open gaten in de buurt hoopt het vuil zich op.

Naar aanleiding van deze klachten hadden de genoemde groepen een gesprek met ambtenaren van Stadsreiniging en met Bureau Bestuurscontacten.

Volgens dhr. Eiselijn van Stadsreiniging doet de gemeente z'n werk prima, maar maakt de buurt er zelf een troep van. Een half uur nadat vuil is opgehaald of de straat is geveegd, is het al weer dezelfde bende. Eiselijn geeft wel toe dat de vuilniswagens vaak stuk zijn en dat er wel eens stagnatie is bij de vuilverbranding waardoor soms problemen ontstaan.

Stadsreiniging ziet weinig in een betere voorlichting van het publiek om de buurt schoon te houden. Hiermee zijn de groepen het absoluut oneens. Er is een groot verloop onder de buurtbewoners, zo stellen zij, en daarom moet er steeds opnieuw voorlichting komen.

Dhr. Hofman van Stadsreiniging zegt toe dat de, door weth. Goekoop beloofde, 7 vegers er spoedig zullen komen en dat er extra chauffeurs zullen worden ingezet op de wagens die de buurt schoonspoelen. Verder zal, samen met het wijkcentrum, bekeken worden waar de beschikbare papierbakken moeten komen.

Tot slot van het gesprek verzoekt de milieugroep aan Stadsreiniging contact op te nemen met de Dienst Bepantingen voor het onderhoud van het "tuintje" in de 2e Nassaustraat no. 6-8 en van de tuintjes rondom de Koppen Knoop. Stadsreiniging dient ook contact op te nemen met de wijkagent over de toestand bij de openbare garages in onze wijk.

HET VAN BOETZELAARPLEIN

Eindelijk eens goed nieuws voor de liefhebbers van een behoorlijke woonomgeving. Na enkele jaren "knoeken" kan de werkgroep Van Boetzelaarplein u allen mededelen dat de zaak rond is.

Het plan is door de gemeentelijke diensten goedgekeurd en de centen zijn ook voor elkaar.

Volgens afdeling wegen kan men na de bouwvakvakaantie met de werkzaamheden beginnen.

De omwonenden en de betreffende bedrijven krijgen van te voren een brief van de gemeente die een en ander zal verduidelijken. Wij zijn de gemeente dankbaar dat zij, ter gelegenheid van het vierjarige bestaan van de werkgroep, de buurt een gezellig plein aanbiedt.

Of had dit een andere reden? Hoe het ook zij, het plein komt er!

VOLGENDE MAAND EEN EXTRA DIKKE WIJKKRANT?

Het ligt in de bedoeling om in het juni-nummer van de wijkkrant vier extra pagina's op te nemen, waarin de overlegpunten inzake de Overbrakerpolder zullen worden weergegeven.

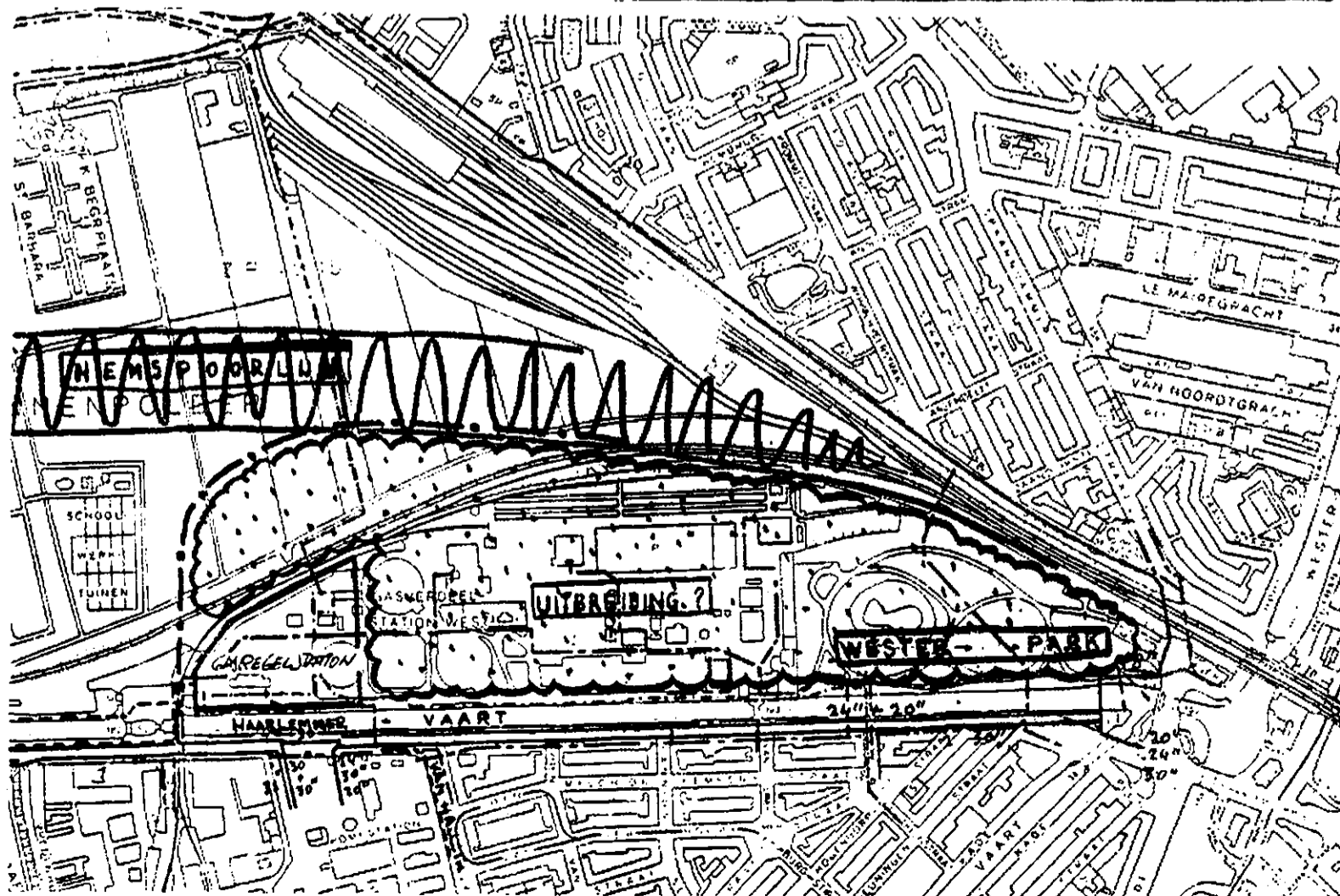
Dit overleg over de polder vindt eenmaal in de veertien dagen plaats tussen een ambtelijke overleggroep en vijf wijkcentra.

De volgende punten zullen worden besproken:

1. Uitbreiding van het Westerpak
2. Een recreatiegebied met volkstuinten langs de Haarlemmerweg
3. De bebouwing van de "Baldootstrook"
4. De verkeersafwikkeling naar de industrieterreinen en naar het centrum
5. De kinderboerderij

Op de afgebeelde tekening staat één van de mogelijkheden aangegeven voor uitbreiding van het Westerpak. Maar zover is het nog lang niet. De gemeente heeft de plannen tot de aanleg van een tramremise van 35.000 m² nog niet opgegeven.

Volgende maand hoort u hier meer van.

WESTERPARK ALS STADSDEELPARK?

